

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 11.7.2023
COM(2023) 427 final

2023/0253 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

**o stališču, ki se zastopa v imenu Evropske unije v Organizaciji za ribištvo
jugovzhodnega Atlantika, in razveljavitvi Sklepa (EU) 2019/861**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o stališču, ki naj se v imenu Evropske unije zastopa na zasedanjih Organizacije za ribištvo jugovzhodnega Atlantika (v nadaljnjem besedilu: SEAFO) v obdobju 2024–2028 v zvezi s predvidenim sprejetjem ohranitvenih in upravljalnih ukrepov.

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Konvencija o ohranjanju in upravljanju ribolovnih virov v jugovzhodnem Atlantiku

Cilj Konvencije o ohranjanju in upravljanju ribolovnih virov v jugovzhodnem Atlantiku (v nadaljnjem besedilu: Konvencija SEAFO) je z vzpostavitvijo SEAFO zagotoviti dolgoročno ohranitev in trajnostno uporabo ribolovnih virov na območju Konvencije. Konvencija je začela veljati 13. aprila 2003.

EU je pogodbenica Konvencije SEAFO, saj jo je odobrila s Sklepom Sveta 2002/738/ES¹.

2.2. Komisija Organizacije za ribištvo jugovzhodnega Atlantika

Komisija Organizacije za ribištvo jugovzhodnega Atlantika (v nadaljnjem besedilu: Komisija SEAFO) je organ, odgovoren za upravljanje in ohranjanje ribolovnih virov na območju Konvencije SEAFO. Sprejema ukrepe za ohranjanje in upravljanje za zagotovitev dolgoročnega ohranjanja in trajnostne uporabe staležev rib, ki jih zajema Konvencija.

EU ima kot članica Komisije SEAFO pravico sodelovati pri njenih odločitvah in glasovati o njih. Komisija SEAFO sprejema sklepe s soglasjem.

2.3. Sklepi Komisije SEAFO

Komisija SEAFO je pristojna za sprejemanje ohranitvenih in upravljalnih ukrepov v ribištvu v okviru svojih pristojnosti, ki so za pogodbenice zavezujoči.

V skladu s členom 23.1 Konvencije ukrepi začnejo veljati 60 dni po datumu, ko Komisija SEAFO o njih uradno obvesti pogodbenice, razen če pogodbenica obvesti Komisijo SEAFO, da ne more sprejeti ukrepa. V tem primeru ti ukrepi niso zavezujoči za to pogodbenico.

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU EU

Stališče, ki naj se v imenu EU zastopa na letnih zasedanjih regionalnih organizacij za upravljanje ribištva, se trenutno določa po dvostopenjskem pristopu. Sklep Sveta določa glavna načela stališča EU na večletni osnovi, stališče pa se za vsakoletno zasedanje prilagodi z delovnimi dokumenti služb Komisije, ki jih potrdi Svet.

Za SEAFO se ta pristop izvaja s Sklepom Sveta (EU) 2019/861 z dne 14. maja 2019, v katerem je določeno stališče EU v SEAFO za obdobje 2019–2023. Navedeni sklep vsebuje splošna načela, vendar se v njem, kolikor je to mogoče, upoštevajo tudi posebnosti SEAFO. Poleg tega je v njem na zahtevo držav članic določen standardni postopek za vsakoletno določanje stališča EU.

V Sklep Sveta (EU) 2019/861 so vključena načela nove skupne ribiške politike, kot so določena v Uredbi (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta², ob upoštevanju

¹ Sklep Sveta 2002/738/ES z dne 22. julija 2002 o sklenitvi Konvencije o ohranitvi in upravljanju ribolovnih virov v jugovzhodnem Atlantiku s strani Evropske skupnosti (UL L 234, 31.8.2002, str. 39).

ciljev iz sporočila Komisije o zunanji razsežnosti skupne ribiške politike³. Prav tako se je z njim stališče EU prilagodilo Lizbonski pogodbi.

V Sklepu Sveta (EU) 2019/861 je določena ocena in po potrebi revizija stališča EU pred letnim zasedanjem leta 2024. Zato je v tem predlogu določeno stališče EU v SEAFO za obdobje 2024–2028, s čimer se nadomešča Sklep Sveta (EU) 2019/861.

Trenutni predlog glede ribištva upošteva evropski zeleni dogovor, zlasti strategiji za biotsko raznovrstnost⁴ in prilagajanje podnebnim spremembam⁵ ter strategijo „od vil do vilic“⁶. Skladen je tudi s strategijo za plastiko⁷ in akcijskim načrtom za ničelno onesnaževanje zraka, vode in tal⁸, prav tako upošteva skupno sporočilo o mednarodnem upravljanju oceanov⁹.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

„Akti s pravnim učinkom“ vključujejo akte, ki imajo pravni učinek po pravilih mednarodnega prava, s katerimi se ureja zadevni organ, in instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, vendar lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“¹⁰.

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Komisija SEAFO je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer s Konvencijo SEAFO.

Akti, ki jih sprejema Komisija SEAFO, so akti s pravnim učinkom. Predvideni akti bodo zavezujoči po mednarodnem pravu v skladu s členom 23 Konvencije SEAFO in lahko odločilno vplivajo na vsebino zakonodaje EU, med drugim na:

² Uredba (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES (UL L 354, 28.12.2013, str. 22).

³ COM(2011) 424 z dne 13. julija 2011.

⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – Vračanje narave v naša življenja (COM(2020) 380 final).

⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Oblikovanje Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam (COM(2021) 82 final).

⁶ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Strategija „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem (COM(2020) 381 final).

⁷ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Evropska strategija za plastiko v krožnem gospodarstvu (COM(2018) 28 final).

⁸ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Pot do zdravega planeta za vse – Akcijski načrt EU: Naproti ničelnemu onesnaževanju zraka, vode in tal (COM(2021) 400 final).

⁹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Usmeritev za trajnostni modri planet (JOIN(2022) 28 final).

¹⁰ Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

- Uredbo Sveta (ES) št. 1005/2008 o vzpostavitvi sistema Skupnosti za preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, za odvrčanje od njega ter za njegovo odpravljanje¹¹;
- Uredbo Sveta (ES) št. 1224/2009 o vzpostavitvi nadzornega sistema Skupnosti za zagotavljanje skladnosti s pravili skupne ribiške politike¹² ter
- Uredbo (EU) 2017/2403 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o trajnostnem upravljanju zunanjih ribiških flot¹³.

Predvideni akti ne dopolnjujejo ali spreminjajo institucionalnega okvira Konvencije SEAFO.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu EU zastopalo stališče. Če ima navedeni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni (drugi pa postranski), mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na ribištvo. Pravna podlaga, ki določa načela, ki jih je treba upoštevati v tem stališču, je Uredba (EU) št. 1380/2013.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 43(2) PDEU. Sklep bo nadomestil Sklep Sveta (EU) 2019/861, ki zajema obdobje 2019–2023.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 43(2) PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

¹¹ UL L 286, 29.10.2008, str. 1.

¹² UL L 343, 22.12.2009, str. 1.

¹³ UL L 347, 28.12.2017, str. 81.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se zastopa v imenu Evropske unije v Organizaciji za ribištvo jugovzhodnega Atlantika, in razveljavitvi Sklepa (EU) 2019/861

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 43(2) v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija je s Sklepom Sveta 2002/738/ES¹ sklenila Konvencijo o ohranjanju in upravljanju ribolovnih virov v jugovzhodnem Atlantiku (v nadaljnjem besedilu: Konvencija SEAFO), s katero je bila ustanovljena Organizacija za ribištvo jugovzhodnega Atlantika (v nadaljnjem besedilu: SEAFO).
- (2) Komisija SEAFO je odgovorna za sprejemanje ukrepov za zagotovitev dolgoročne ohranitve in trajnostne uporabe ribolovnih virov na območju Konvencije SEAFO. Taki ukrepi lahko postanejo zavezujoči za Unijo.
- (3) V Uredbi (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta² je določeno, da mora Unija zagotoviti, da so ribolovne dejavnosti in dejavnosti akvakulture okoljsko dolgoročno trajnostne in upravljane na način, ki je skladen s cilji doseganja gospodarskih in socialnih koristi ter koristi zaposlovanja ter prispevanja k zanesljivi preskrbi s hrano. Prav tako je določeno, da mora Unija uporabiti previdnostni pristop k upravljanju ribištva, njen cilj pa je zagotoviti, da se izkoriščanje živih morskih bioloških virov izvaja na način, ki dovoljuje obnavljanje in ohranjanje populacij lovljenih vrst nad ravnmi, ki omogočajo največji trajnostni donos. Določeno je tudi, da mora Unija na podlagi najboljšega razpoložljivega znanstvenega mnenja sprejeti ukrepe za upravljanje in ohranjanje, podpirati razvoj znanstvenega znanja in svetovanja, postopoma odpravljati završke in spodbujati ribolovne metode, ki prispevajo k bolj selektivnemu ribolovu, preprečevanju in zmanjševanju neželenega ulova v čim večji meri ter ribolovu z majhnim vplivom na morski ekosistem in ribolovne vire. Poleg tega je v Uredbi (EU) št. 1380/2013 izrecno določeno, da mora Unija navedene cilje in načela uporabiti pri vodenju zunanjih odnosov na področju ribištva.

¹ Sklep Sveta z dne 22. julija 2002 o sklenitvi Konvencije o ohranitvi in upravljanju ribolovnih virov v jugovzhodnem Atlantiku s strani Evropske skupnosti (UL L 234, 31.8.2002, str. 40).

² Uredba (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES (UL L 354, 28.12.2013, str. 22).

- (4) V skladu s strategijama za biotsko raznovrstnost³ in prilagajanje podnebnim spremembam⁴ ter strategijo „od vil do vilic“⁵ je ključno zaščititi naravo in obrniti trend degradacije ekosistemov. Tveganja, ki izhajajo iz podnebnih sprememb in izgube biotske raznovrstnosti, ne smejo ogroziti razpoložljivosti blaga in storitev, ki jih zdravi morski ekosistemi zagotavljajo ribičem, obalnim skupnostim in človeštvu na splošno.
- (5) Strategija za plastiko⁶ se nanaša na posebne ukrepe za zmanjšanje onesnaževanja s plastiko in onesnaževanja morja ter izgube ali opustitve ribolovnega orodja na morju. Poleg tega je cilj akcijskega načrta za ničelno onesnaževanje zraka, vode in tal⁷ 50-odstotno zmanjšanje količine plastičnih odpadkov v morju in 30-odstotno zmanjšanje izpustov mikroplastike v okolje.
- (6) V skladu s skupnim sporočilom o mednarodnem upravljanju oceanov⁸ sta varstvo in ohranjanje morske biotske raznovrstnosti ključni prednostni nalogi zunanjega delovanja EU. EU je najpomembnejši akter v regionalnih organizacijah za upravljanje ribištva in ribiških organih po vsem svetu. EU v njih spodbuja trajnost ribjih staležev in pregledno odločanje na podlagi trdnih znanstvenih mnenj ter krepi znanstvene raziskave in skladnost.
- (7) Primerno je oblikovati stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa na zasedanjih Komisije SEAFO za obdobje 2024–2028, saj bodo ohranitveni in izvršilni ukrepi SEAFO za Unijo lahko zavezujoči in odločilno vplivali na vsebino prava Unije, tj. na uredbi Sveta (ES) št. 1005/2008⁹ in (ES) št. 1224/2009¹⁰ ter Uredbo (EU) 2017/2403 Evropskega parlamenta in Sveta¹¹.

³ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – Vračanje narave v naša življenja (COM(2020) 380 final).

⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu Ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Oblikovanje Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam (COM(2021) 82 final).

⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Strategija „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem (COM(2020) 381 final).

⁶ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Evropska strategija za plastiko v krožnem gospodarstvu (COM(2018) 28 final).

⁷ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Pot do zdravega planeta za vse – Akcijski načrt EU: Naproti ničelnemu onesnaževanju zraka, vode in tal (COM(2021) 400 final).

⁸ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Usmeritev za trajnostni modri planet (JOIN(2022) 28 final).

⁹ Uredba Sveta (ES) št. 1005/2008 z dne 29. septembra 2008 o vzpostavitvi sistema Skupnosti za preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, za odvrčanje od njega ter za njegovo odpravljanje in o spremembi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1936/2001 in (ES) št. 601/2004 ter o razveljavitvi uredb (ES) št. 1093/94 in (ES) št. 1447/1999 (UL L 286, 29.10.2008, str. 1).

¹⁰ Uredba Sveta (ES) št. 1224/2009 z dne 20. novembra 2009 o vzpostavitvi nadzornega sistema Unije za zagotavljanje skladnosti s pravili skupne ribiške politike, o spremembi uredb (ES) št. 847/96, (ES) št. 2371/2002, (ES) št. 811/2004, (ES) št. 768/2005, (ES) št. 2115/2005, (ES) št. 2166/2005, (ES) št. 388/2006, (ES) št. 509/2007, (ES) št. 676/2007, (ES) št. 1098/2007, (ES) št. 1300/2008, (ES) št. 1342/2008 in razveljavitvi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1627/94 in (ES) št. 1966/2006 (UL L 343, 22.12.2009, str. 1).

¹¹ Uredba (EU) 2017/2403 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o trajnostnem upravljanju zunanjih ribiških flot in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1006/2008 (UL L 347, 28.12.2017, str. 81).

- (8) Trenutno je stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa na zasedanjih Komisije SEAFO, določeno s Sklepom Sveta (EU) 2019/861¹². Primerno je razveljaviti navedeni sklep in ga nadomestiti z novim sklepom, ki bo kril obdobje 2024–2028.
- (9) Zaradi spreminjajoče se narave ribolovnih virov na območju Konvencije SEAFO in posledične potrebe, da stališče Unije upošteva nove razmere, vključno z novimi znanstvenimi in drugimi relevantnimi informacijami, predstavljenimi pred ali med zasedanji SEAFO, je treba vzpostaviti postopke za vsakoletno določitev stališča Unije za obdobje 2024–2028. Ta stališča bi morala biti v skladu z načelom lojalnega sodelovanja med institucijami Unije iz člena 13(2) Pogodbe o Evropski uniji –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se zastopa v imenu Unije na zasedanjih Komisije Organizacije za ribištvo jugovzhodnega Atlantika (v nadaljnjem besedilu: SEAFO), je določeno v Prilogi I k temu sklepu.

Člen 2

Vsakoletna opredelitev stališča Unije, ki se zastopa na zasedanjih Komisije SEAFO, se določi v skladu s Prilogo II.

Člen 3

Stališče Unije, določeno v Prilogi I, Svet na predlog Komisije oceni in po potrebi revidira najpozneje do letnega zasedanja Komisije SEAFO leta 2029.

Člen 4

Sklep (EU) 2019/861 se razveljavi.

Člen 5

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

*Za Svet
predsednik*

¹² Sklep Sveta (EU) 2019/861 z dne 14. maja 2019 o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Organizaciji za ribištvo severovzhodnega Atlantika (SEAFO), in razveljavitvi Sklepa z dne 12. junija 2014 o stališču, ki se v imenu Unije zastopa v SEAFO (UL L 140, 28.5.2019, str. 38).